

124. ԱՇԽՋԵՐ, ԲԵՂՋՏ ՀԱՐԻՇ

Շահ-Արքասն ըսկանում ա, վրեր հերանն երգիիրումն էսհինչ
տըեղն իրեթ կյող կա, հինչ անում ըն, անում լըն, տահանց կա-
ռում շըն փըռնըեն, Շահ-Արքասը մըհետ շորերը փոխում ա, թի-
նամ տում կյամ էն քաղաքը, վրերդեղ էտ կյողերն ըն ապրում
թիհնամ ա տահանց քթեննամ, հըրցընում ըն, թա հինձ ծըեղ հեզըեր
լը՞թ անըել: Տահանք հըրցընում ըն, թա հինչ փիշակու տար ըս,
Շահ-Արքասը թա՝ վրել մին պեն ծըեռքավըս կյամ չի, մենակ
վրեր բեղերըս հլիրեմ, կախաղանու լիրա լէլ մարթ ինի, պեց կը-
թողեն: Տահանք էլ թա՝ էտ լավ փիշակ ա, մըհեղ իտի մարթ ա
հարկավըեր: Շահ-Արքասը տահանց անա հըրցընում ա, թա՝ պա
տո՞ւք հինչ փիշակու տար ըթ, տըհանցա մինը թա՝ ևս ամմըեն
դուշու, ամմըեն հիյվանու, ամմըեն կիենթանու լուղի գյուղինմ ըմ,
հինչ էլ վրեր ասըեն, կլոխ կինգիմ: էն մինն էլ ասում ա.—Վըեր
հիշքան պըենդ քըլլած տուներ ինի, իմ ըռաշիս պենվում ըն: էն
մին կյողն էլ ասում ա.—Ես լավ մարթ ճինանշող ըմ, վրեր հա-
րուիր տարե առաջ էլ մին տըեղ տըեսած ինիմ, կըգյիդամ հու վա:

Տահանք պայման ըն կապում, թա թիհնամ ընթ Շահ-Արքա-
սեն կամը կարենքի: Հղե լըն իննամ, թիհնամ: Վըեր հսնում ըն
Շահ-Արքասեն ամարաթը, դըրքըզան մոտանում, մին քանի շան

թուլներ թիրապի հաշտում ըն, մարն էլ մեհետ համփ ա անում, թուլերը սուս ըն անում: Շահ-Արքասն ասում ա.—էս լավ տըհռավ, հալա էտ ամմըն հիյվանու, դուզու լուզի գլուղողն հըրցընեմ, տըեսնամ էս շնիրեն լուզին գլուղում ա: Տրան վըեր հըրցընում ա, թա էս շան թուլերը նան ուրանց մարը հինչ խոսըեցին, նա թա՝ թուլերը ըստընդաս-ընդեղան ըսեցն կլողեր ըն կլամ խաղնան տանեն, նահանց քավթառ մարը յիրա պրծավ, թա՝ ծինըրնետ կտրեցերյ, տարը նհըտնեն ա: Շահ-Արքասը մտկումը թա՝ պա՛, էս շներեն լուզին գլուղաց:

Տրանա ետը նի յըն մննում խըզնատոնը, քյիլիդնեն լոխ ձնանք-ուրանց պեց ըն ինժմւլ:

Խազնան տանում ըն մին հեռու տընդ շորս փայ անում, Շահ-Արքասն էլ հորան փայը յոր ա օնում, ետ տըեռնում, քյինամ ձնան պալատը, մին քանի մարթ ճոկում, տահանց ասում քյեցերյ էսհինչ քաղաքումը, էսհինչ տընդն իրեր կլողեր ըն ապրում, փըռնեցերյ, պերերյ կախաղանեն կոշտը, մինչև վըեր ես կլամկու, կախ շի տաք:

Տահանք քյինամ ըն էտ կլողերեն փոնում, պիրում կախաղանեն կոշտը, ժուղովուրթը հվաքում, էնքան կենում, վըեր Շահ-Արքասը կլամ:

Շահ-Արքասը փըյտոնավ կլամ ա, լոխ հզե յըն տամ, կլողերն էլ հորանք-ձնանց մաշին թա՝ պա էս հինչ ա՞նենքյ, սրանա լըլ նըեղ տըհեղ շի ինիլ, էն մարթ ճինանշող հնգըերը թա՝ ծինըրնետ կտրեցերյ, ըրիւցին կացերյ, հանե մըեր հնգըերը փըյտոնավ կլամ ա, մըեզ ըզըդըլական ա: Շահ-Արքասը վըեր ձնան շուրերավը, հորան զենքերը կապած, թազը կլիւըն փըյտոնավը մուտանում ա, էն մարթ ճինանշող կլողը ծեն ա տամ, ասում.—Ա՛ հնգըեր, սրանա յել նըեղ տըհեղ շի ինիլ, մին բեղըտ հլորե, մըեզ էս խըթան ըզաղի: Շահ-Արքասը քթըեն տակեն ծիծաղում ա, բեղը հլորում, տահանց պեց ըն թողում, կլամ ըն Շահ-Արքասն կոշտը, տա թա՝ վըեսկեն ծըեղ հալալ ինի, քյեցերյ, օրաս ետը բիշըրգեցերյ, ըպրեցերյ, էլ կլուղոթում շանեքյ:

